

L'AUTONOMISTA

DIARI FEDERALISTA REPUBLICÀ I D'AVISOS I NOTÍCIES - ES PUBLICA A LA TARDA

ANY XXXIX

GIRONA, DIVENDRES, 24 DE GENER DEL 1936

NUMERO 9.775

FRANQUEIG CONCERTAT

AMB QUI HA DE CONFIAR EL POBLE?

Amb les dretes o les esquerres?

Una de les coses que tenim més interès en assenyalar, és el fet que permet establir comparances entre un bienni i altre, totes tan acusades i favorables al bienni d'esquerres, que permeten descobrir en aquest acatament als principis i exemple en la conducta.

No som nosaltres els que pregonem que el bienni d'esquerres fou un constant i solemne acatament als principis i un alt exemple en la conducta. Ens ho diu la seva actuació clara, honesta, sempre despullada de vacil·lacions, fins en aquells problemes que el sentit d'autoritat havia de posar-se a prova en hores ben difícils per a la República. I pel que fa a la conducta, ens ho demostra el fet de com es produïren les crisis i com es resolien en aquell bienni tot idealisme, abnegació i constància. Podrà algú recordar-nos que pocs foren les crisis produïdes i precisament aquest recordatori és la prova més fefaent de què als homes del bienni d'esquerres els estimulava el deure i el desig d'encertar i no el sentit que la baixa política encomana d'envenenar-se els alts càrrecs, les altes jerarquies i les altes responsabilitats. Fou aquell bienni d'esquerres un alt exemple de civilitat, de sentit governamental, de profund sentit republicà, revolucionari i constructiu; tant és així que, aquell famós bienni tan calumniat i injuriat, com més s'allunya, més gran es torna als ulls dels bons republicans, per a enlairar-lo som a bandera de combat, reduint en pocs paraules el lema que tenia per a governar, i que no era altre que: acatament als principis i claredat en la conducta.

Sota l'empar d'aquests virtuoses principis morals les esquerres elaboraren una constitució exemplar, que permet les reformes més atrevides, administrada per aquells partits que sols o mancomunadament posseïxin una majoria disposada a governar, per tal de poder-les aprovar, i tenint noms realitzadors: el sol mitjà de què la il·lusió borida, deixi ben gran la realitat.

Volem-ho sinó. L'article 1.er de la Constitució proclama que Espanya és una República de treballadors de totes classes; l'article 3.er no reconeix cap religió oficial; l'article 7.º obliga a acatar les normes universals del Dret internacional, incorporant-les al seu Dret positiu, renunciant prèviament a la guerra com a instrument de política nacional; en els articles 11.º al 15.º reconeix a Espanya el dret d'organitzar-se en regions autònomes, trencant violentament la vella concepció de l'unitarisme que tants estralls a través dels segles ha causat a Espanya; en el 25.º foragita tots els privilegis jurídics que la Monarquia havia dispensat i distingit a la naturalesa, filiació, sexe, classe social, riquesa, idees polítiques i creences; per l'article 26 és separada l'Església de l'Estat, a més d'assenyalar tot un llistat de normes, per tal de sotmetre totes les confessions religioses a una llei comú; per l'article 27, s'institueix la llibertat de consciència, poguent-se al seu empar practicar qualsevulla religió, mentre el respecte a les exigències de la moral pública no es perjudica, i pel seu contingut, els cementiris són posats sota la jurisdicció civil, evitant així que individus d'una mateixa família per un prurisme religiós i sectari, fes impossible

l'etern descans en un mateix clos; per l'article 30, l'Estat no pot subscriure cap conveni o tractat internacional que permeti l'extradició de perseguits polítics i socials, fent del nostre país una terra acollidora, oberta a la humana comprensió, demostrant adhuc l'alt esperit civil i republicà que no és altra cosa que un signe de repulsió contra els procediments dictatorials que retrotauen les lluites polítiques a les èpoques absurdes de l'edat mitjana; per l'article 43, la família passa sota la salvaguarda especial de l'Estat, s'estableix el divorci que permet la rectificació d'equívocs i incomprendiments perillosos, donant així una fortitut de vida a la moral, i s'acaba amb la monstruositat inhumana i incivil de l'existència dels que eren nomenats fills ilegítims; l'article 44 posa tota la riquesa espanyola a l'abast dels interessos econòmics nacionals, permet l'expropiació de tota classe de béns, i determina les circumstàncies que poden suggerir la necessitat de socialitzar la terra i nacionalitzar sempre que necessitats socials ho exigeixin, indústries i empreses de tota mena; pels articles 46 al 48 s'assegura a tot treballador les condicions d'una existència digna, al camperol l'accés a la terra, al pescador la protecció més absoluta i la unificació de l'escola laica; l'article 51 reconeix com a sol legislador el poder legislatiu, com a producte de la voluntat del poble; el 94, assegura als litigants la justícia honesta i barata, moralitat i patriotisme en les finances, sense oblidar tantes altres coses que, desenvolupat el sentit llur amb lleis adequades i amb la garantia del seu exacte compliment, podien i han de convertir Espanya, en pocs anys, d'un poble retardat, miserable i anarquitzat, en un poble avançat, satisfet i constructiu.

La Constitució té un contingut polític-social, tot un contingut de possibilitats que les esquerres han de realitzar sense miraments, flaqueses ni contempornitzacions polítiques. Permet la carta fonamental transformar l'Estat en un altre Estat, interpretant-la i complint-la fidelment. Amb ella poden els obrers fer triomfar les més atrevides reformes, sense necessitat d'estridències, demagògies ni confusionismes, tant en els de dalt com en els de baix. El que cal, així sí, tenir —no parlar-ne— un sentit de responsabilitat, que vol dir disciplina i sentit acusat de la realitat de cada moment polític i de cada possibilitat i necessitat social.

Tenen els partits republicans d'esquerres al costat d'un bon contingut social, l'obligació de donar-se normes per mor de què la democràcia pugui ésser ben dirigida i sentida, posant en els llocs de gestió, comandament i acció als homes capacitats, abnegats, als republicans; allunyant totalment aquell gros bagatge proteccionista que permetia ocupar l'arribista als llocs destacats; a l'amic de l'arribista a llocs preferents i al sostenidor de la capelleta a llocs innecessaris per a l'interès públic.

En quant als partits de classe, no pretenim donar-los normes, però bo serà advertir-los que la reacció triomfant en molts països els ha de moure a canviar de tàctiques i procediments, analitzant en tots els moments les fondes preocupacions que priven als pobles, amb la fina perspicàcia i amb sentit despert que els

permeti a cada problema solucionar-lo eficientment. Cal, en una paraula, que, com els partits d'esquerres, es modifiquin, deixant la il·lusió que empenyi per a donar pas a la realitat. Per haver oblidat la realitat de cada moment uns i altres partits esquerrans, demòcrates i de classe, ho perdérem tot. I tot el que el poble perdria, els reaccionaris ho guanyaven. Veieu, si no: Perdia el poble tota la seva llibertat i el país presentava com, contra la lletra i esperit de la Constitució, els republicans febles, cedistes i monàrquics declarats, regalaven 16 milions de pessetes al clergat; mancant obertament la llei, s'han destituït tots els Ajuntaments populars; amb la mateixa barroeria i amb procediments jesuïtics, s'ha paralitzat el desenvolupament de construcció d'escoles i millorament de l'ensenyança en el pla ha elaborat pel sentit democràtic i republicà; mancament al més essencial que l'ètica política exigeix, amb lleis complementàries i disposicions aclaratòries, s'han retornat als nobles, les terres que eren i seran de l'Estat i els edi-

ficis als jesuïtes; contra l'interès nacional s'han regalat molts milions a les Companyies ferroviàries, milions que d'haver estat emprats per a garantir l'atur forçós, haurien aportat un ajut remarcable a l'obra de reconstrucció nacional; s'han malgastat quantitats considerables en arruïnar al petit conreador, regalant l'Estat als acaparadors i Sindicats Agrícoles Catòlics, la quantitat de 70 milions per a assegurar a la seva clientela el preu de tasa al blat, el sol mitjà de refer-se de l'ajut que aquells elements aportaren al triomf de les dretes el novembre del 1933, i altres malifetes que és vergonyós haver de recordar.

Molt ha perdut el poble en aquest segon bienni. Però més té encara per a perdre, que pot fàcilment salvar-ho. I ho salvarà amb dignitat i civilitat, virtuts exemplars per a barrar el pas al soborn, al diner i a la coacció, que és amb el que compten les dretes. Ningú voldrà satisfer la gana d'un moment per a vendre's a la fam permanent.

PERE PURCALLAS

TRANSPORTES Y MERCADOS

La grotesca parodia de la mal llamada "Conferencia Nacional del Transporte". - Una reunión clandestina de espaldas a los auténticos intereses transportistas. - Vergonzosa merienda de negros de ferroviarios y fondistas de estación.

En pleno período electoral — como apuntábamos en nuestro anterior artículo — el Gobierno, faltando a la más elemental ética política, convoca y celebra, en el Ministerio de Obras Públicas, una singular "Conferencia Nacional de Transportes". Este solo hecho parece una lamentable coacción, porque no son momentos de pretender dar cumplimiento al dilatado y difícil pleito de los transportes. Da la sensación que el equipo gobernante busca un fácil pedestal electorero para encaramarse.

El primer error de la "Conferencia" ha sido convocada; convocarla ahora, cuando debía continuar su labor la Ponencia de estudios, nombrada al efecto y dejada en suspenso por causa de la última crisis política. Y, en el apogeo del período electoral, su convocatoria es, sencillamente, deplorable.

Però la màxima gravetat de la mentada "Conferencia" consisteix en la classe de persones llamadas a deliberar; elements ferroviaris o que estan íntimament ligados al ferrocarril.

Es preciso hacer patente, con claridad meridiana, el absurdo que informo la reunión del Palacio de Atocha. En ella debía tratarse únicamente del régimen fiscal que ha de aplicarse al transporte mecánico por carretera, de la cuantía de los tributos que los autotransportistas pagarían al Estado.

En una "Conferencia" de tal naturaleza solo debían asistir los interesados y los representantes del Gobierno. Para dar una explicación pedestre de la cosa, diremos que sólo tenían el derecho al diálogo los que deben pagar y los que tienen que cobrar.

Los magnates del Consejo de Ad-

ministración de las Compañías ferroviarias, los fabricantes de material ferroviario, los industriales suministradores del ferrocarril, los fondistas de estación, no tenían porque haber asistido a la "Conferencia". Ello representa el mayor insulto inferido al transporte mecánico por carretera.

Por eso la "Asociación de Transportistas per Carretera de les Comarques Gironines" y, con ella, unánimamente todas las asociaciones de autotransporte de España, no asistieron a la grotesca "Conferencia Na-

cional de Transportes".

No asistieron porque no podían asistir con dignidad y decoro. Al lado de un fondista de estación no tenían porque discutir el problema tributativo.

Però el "Comité Nacional de Entidades de Autotransporte de España" — por mera cortesía y para poder formular la más enérgica protesta — delegó en don Antonio Rato la asistencia a la "Conferencia". Este asistió acompañado de un notario del Colegio de Madrid, para que levantara acta de las manifestaciones que en la misma se hiciesen a los efectos que legalmente pueden ser oportunos.

El señor Rato — única voz transportista en aquella merienda de negros — protestó de la celebración de aquella "Conferencia" cuya convocatoria no era más que una celada que se había tendido al transporte automóvil, y que, por tanto, se retiraba para poder impugnar después, por todos los medios legales oportunos, los acuerdos que pudiesen tomarse por la Conferencia en perjuicio del transporte mecánico por carretera, pidiendo su nulidad y exigiendo las responsabilidades que fuesen oportunas.

Hay que hacer constar, para baldón de la "Conferencia Nacional de Transportes" que el señor Rato, en sus enérgicas y contundentes palabras, fué interrumpido burda y acaloradamente por los acólitos del ferrocarril. En la agresividad se distinguió un "respetable" fondista de estación.

Los intereses —el sagrado pan— de más de medio millón de españoles que viven del autotransporte fueron pisoteados y escarnecidos en esa farsa que se llama "Conferencia Nacional de Transportes" y que no ha sido más que una reunión clandestina de espaldas al auténtico transporte por carretera.

Ahora, más que nunca, es necesario la verdadera unión de todos los autotransportistas. Para acabar, de una vez con todas las ignominias se impone la colegiación obligatoria.

Los transportistas deben formar el cuadro contra los enemigos. Sólo la unión absoluta puede evitarle irremediables daños a la industria que hoy se ve perseguida y acorralada.

I. RODRIGUEZ-GRAHIT

NOTES DE BARCELONA

L'Art plàstic exposat a les Galeries Syra

Com a granollerins i com a catalans i, per tant, paisants del Doctor Francesc Montanyà Guasch, ens plau de poder parlar de les seves llaques, exposades a les Galeries Syra (en la quinzena que comença el dia 11), amb elogi i imparcialitat perquè la seva obra s'ho val, i en reconèixer-ho no fem més que subratllar el que ja n'han dit es crítics més independents de la capital.

Ja dies enrera, quan amb els seus companys d'Arts Plàstiques donà a conèixer la seva producció d'aquesta època a les Galeries Laletana, es féu mereixedor de l'estímul dels patriotes que veuen en el Doctor Montanyà un artista que ha de fer-nos quedar bé en qualsevol exposició internacional a què concorri.

Cal tenir en compte la singularitat i dificultat de l'art del lacador; per això es comprèn que siguin tan excepcionals els seus conreadors. A Barcelona no arriben a la mitja dot-

zena ni en tota la Península tampoc, perquè, que sapiguem, tots els lacadors peninsulars són a la capital catalana.

En les capses i braçalets exposats no ens diu res de nou perquè no podia superar-se en les que tenia exhibides fa dos anys a l'exposició del Casal del Metge. En els paravents i els triptics sí que ja ha arribat a una perfecció que encara no tenia. La flaca del dibuix, que algú li va retreure, s'ha enrobustit i posat a to amb l'ofici. Cal tenir en compte, però, que si en art cal estil que acusi una personalitat — que no tenen les màquines de retratar — aquest estil i personalitat són imprescindibles en els treballs lacats, que són, per excel·lència, decoratius.

Es d'una elegància insuperable el plat del vaixel·l i els peixos. El triptic barceloní (Coromandels), és una prova de la necessitat d'estimular als la-

(Continua a quarta pàgina)

ANTONI PASCUAL, S. en C. - Girona

Tenen el gust d'invitar-lo a examinar el nou model,

V. 8 - 1936

Avinguda de Jaume I - 40 - 42.

en el seu saló d'Exposició

Teléfono, núm. 22

F
O
R
D

NOTÍCIES

ATENEU DE GIRONA HOMENATGE A BLAY

La Junta de l'Ateneu de Girona ha acordat fer constar en acta les seves sentides condolences pel traspàs del gran escultor olotí Miquel Blay; i, tenint en compte, no sols el valor de la seva obra, universalment admirada, sinó també que començà la seva gloriosa carrera artística pensionat per la Diputació de Girona i enriquí amb algunes de les seves notables obres el Museu de Sant Pere de Galligans, ha acordat així mateix sollicitar a l'Ajuntament que honori amb e lnom de Blay un dels carrers de la nostra ciutat.

carro tirat per un ase i guiat pel seu propietari Josep Graboleda, d'aquella població, els quals, a pesar dels esforços del xofer no pogué evitar la topada de la qual es salvaren miraculosament de la mort, sofrint lesions d'escassa gravetat.

Plantas i Flores

REPRESENTACIÓ I VENDA DELS ACREDITATS ROSERS DOT AMB LES NOVETATS 1935 - 36

CONFECCIÓ DE TOTA MENA DE RAMS I CORONES RAMON BARÓ Ferrandiz i Bellés, 10 i Carme, 11 GIRONA

MUSICALS

Jaume Roca, pianista

L'Associació de Música, en son pròxim concert, ens farà sentir novament l'excellent pianista gironí Jaume Roca.

Roca fou pensionat per la Mancomunitat de Catalunya per ampliar els seus estudis a l'Escola Cantorum de París, beca que fou conservada per la Diputació Provincial en ésser extingida aquella.

De tornada de París, Roca actua a Girona i després novament en concert a l'Associació. Des de llavors, el prestigi de Jaume Roca ha anat consolidant-se fins al punt que avui, legítimament, gaudeix a Catalunya d'una gran consideració pel seu depurat i perfecte mecanisme i per la bella musicalitat de les seves impressions.

El programa que ha format per al seu pròxim concert, que publicarem en pròxima edició, permetrà admirar totes les belles facultats del nostre pianista.

Augurem a Jaume Roca i a l'Associació un nou èxit.

Teatre Municipal

"Noche de levante" Ayer noche y por la compañía de Tránsito Criado y Alfonso Muñoz, se estrenó el drama en verso, de Pemán, "Noche de levante en calma". Algo diremos de la obra en cuestión en L'Autonomista de mañana, sábado.

Bosch Masgrau J.M.

METGE TISIÓLEG DE L'HOSPITAL DE LES COMARQUES GIRONINES

MEDICINA GENERAL MALALTIES DEL COR I PULMONS.

CONSULTA: D'11 a 1 del matí i de 4 a 6 de la tarda

Plaça de l'Oli, 2, pral. - GIRONA TELEFÓN, 251

GENERALITAT DE CATALUNYA

Comissaria Delegada a Girona Durant aquests darrers dies, el Comissari de la Generalitat senyor Masó i Valentí ha rebut diverses visites, entre elles, la del Conservador dels Museus de la Generalitat senyor Joaquim Folch i Torres, la de l'Inspector d'Ensenyament, senyor Junquera, la de l'alcalde de La Bisbal, senyor Feliu i la d'una delegació de l'Ajuntament de Llanà i el secretari general de la institució "Segell pro-Infancia".

Viatge del Sr. Comissari Ahir, el senyor Masó i Valentí es traslladà a Barcelona acompanyat del Majordom d'aquesta Comissaria senyor Meléndez, per a assistir al Consell d'Assistència Social de Catalunya, aprofitant el viatge per a visitar el President de la Generalitat, senyor Escalés, i gestionar prop de diversos consellers alguns afers d'interès per a les comarques gironines.

Visita del senyor Comissari al Sanatori Martí i Julià

Dilluns de la present setmana, continuant la visita que's proposà de fer a tots els establiments benèfics, el Comissari de la Generalitat Sr. Masó, acudí al Sanatori Martí i Julià.

Al Sanatori hi havia, esperant-los, els metges Drs. Castany i Sambola, junt amb l'Inspector dels Establiments Sr. Elps i l'Administrador de la casa Sr. Joaquim Veray.

La visita del Sr. Masó, feta amb tota minuciositat i posant-se en contacte amb els malalts, va deixar molt bona impressió al Comissari davant la forma que marxen aquells serveis.

DELS ESCRITS PUBLICATS A L'AUTONOMISTA EN SÓN RESPONSABLES LLURS AUTORS

PER TELÈFON BARCELONA ESTRANGER

MARIA ILLA DEMA SERA POSADA EN LLIBERTAT

Barcelona, 24. - Demà gerà posada en llibertat la famosa lotera Maria Illa. Sembla que aquesta pagarà la quantitat que devia al Tresor abans de les tres d'aquesta matindada, termini que li fou atorgat per a cobrir el milió tres-cents i escalg de pesetes.

El jutge instructor de la causa segueix el sumari per contraban contra els Bancs que resulten complicats en aquest afer. Se sap que hi ha un Banc que té pignorat més de tres mil bitllets, entre ells el que resultà premiats amb el segon premi en el darrer sorteig.

LA CAUSA CONTRA L'EX-ALCALDE I EX REGIDORS DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Barcelona, 24. - El fiscal d'aquesta Audiència ha sollicitat obertura de judici oral en la causa seguida contra l'ex-alcalde i ex regidors de l'Ajuntament de Barcelona.

SIS PENES DE MORT

Barcelona, 24. - Se sap que en la qualificació de la causa per la mort del factor Boldú, el fiscal demana sis penes de mort.

DENUNCIES

Barcelona, 24. - Han estat denunciats "L'Insurgent" i "Solidaridad Obrera".

MADRID

EL SR. PORTELA

Madrid, 24. - El cap del Govern en rebre els periodistes els ha manifestat que havia estat tot el matí en el Ministeri de la Governació, on ha rebut algunes visites. Després ha afegit que la intenció del Govern era preocupar-se del problema dels desnonaments.

Preguntat sobre que li havia semblat el discurs del senyor Gil Robles, el senyor Portela ha dit que li havia semblat bé, però del que tenia de dir la darrera paraula era el país. Referent a aquesta qüestió, el senyor Portela ha manifestat que era de bon veure el to republicà de l'esmentat discurs.

EL SR. VILLALOBOS

Madrid, 24. - El ministre d'Instrucció Pública ha dit als periodistes que molts electors s'havien adreçat a ell protestant per la forma fantàstica en que eren descrits i exagerats els esdeveniments escolars d'aquests darrers dies, arribant fins a inventar disturbis allà on les classes s'havien donat amb tota regularitat.

VISITES

Madrid, 24. - El ministre de la Guerra ha rebut gran nombre de visites.

GRÁFIQUES DARIUS RAHOLA

IMPRESOS DE TOTA MENA PER A BANCA, COMERÇ, INDÚSTRIA I ESPECTACLES

LLIBRES PERIÒDICS REVISTES COMPOSICIÓ MECÁNICA

Oficines i Tallers: PREMSA, 4 i 5 TELEFÓN, 121 GIRONA

Marca registrada

VINS SELECTES

Conca del Gayà

PROVEU-LOS I ELS ADOPTAREU Celler Cooperatiu del Sindicat Agrícola de Vilarrodona

DIPÓSIT EXCLUSIU:

COLMADO CANADELL

Sols és lligitim el que porta el precinte amb el seu escut. COMPTE AMB LES IMITACIONS.

aja al

sterio Pr

es extra

ves

vi

ve anunc

la nit i

E. G. Alb

a Alti G

dua. Aqu

na reuní

ats, entr

internac

ggero, p

el nostre

d'assiste

nts

socials

a 26 del

de la Des

e records

tes Units

leta M.

atleta J.

l'atleta

nicialm

en llurs

a als rec

decidir

Atletes U

a forma

car algun

efectuar

la diume

que és d

nyalarem

oves que

ques acc

il lllur

anzalz,

Gil, i m

Ruiz de

Plajas,

J. Por

Plajas,

temps,

Plaja,

Masson

éxit.

del dium

de "Cam

eflor-

estit, T

ovar-se

es g mat

luxós p

l'entran

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

de la C

</

(Ve de la primera pàgina)
cadors perquè es produïxin obres de regust català a través d'un art que era exclusivament oriental.

També a les Galeries Syra hi exposa els seus dibuixos la Sra. Trenchs. En el catàleg ni enlloc no s'hi veu el sexe de l'artista. L'esposa d'En Bon, pel que es veu, vol que sigui la seva obra que s'imposi i no desitja galanteries ni deferències de crítics. Val a dir que en aquesta primera exposició de la jove artista no defraudà pas el concepte d'intel·ligent que en teniem els que la coneixíem de les tertúlies artístiques, on hi pren, quan es parla d'art, una part activa.

Trenchs, dibuixa mestriolament; hi han ninots que els ha posat uns cercles petits i negres per ulls, que esguarden de debò allò que l'artista vol. Creiem, però, que caldria que en les seves obres s'acusés més una característica que posseïx, però que encara no s'ha manifestat prou; això no vol pas dir que cada obra en si no tingui valor. Aquesta objecció la fem referint-nos al conjunt de la seva producció.

L'altre expositor del selecte trio, que ocupa la sala del fons, és el pintor Porta, ja conegut pels artistes i col·leccionistes perquè intentem fer-ne la presentació. Aquesta exposició ha constituït un altre èxit, cosa que celebrem perquè pel seu mèrit s'ho mereix.

Esteve. Picasso. Escàndol. Bluf. Buidor snobista i pessetes. Pessetes per a tothom. Fins les entrades, que us obliguen a prendre quan heu fet la tonteria de deixar-vos-hi caure, quan ja sou dins, també són a pesseta.

Molta propaganda. Tanta, que el cronista d'art no pot parlar-ne lliurement si no es vol indisposar amb l'Administració del periòdic. Fixeu-

ATENCIO

J. ROURA (a) XELET

Dirigir-se, Carrer de l'Estany núm. 8 i 12. — BANYOLES

MOBLES

GRAN ASSORTIT EN DORMITORIS I MENJADORS
PREUS MAI VISTOS
GRANS REBAIXES
M. ESTEBA Carretera de Barcelona, 1. — GIRONA

vos només amb el que s'ha dit del transport d'unes vulgars caixes des de l'estació a la botiga. El nom de botiga mai no estarà més ben aplicat. Picasso i Rosenberg han guanyat pessetes; parlem en pretèrit perquè, com diuen unes fulles del Pac, la cosa ja no dona.

Lectors que ens llegiu, si coneixeu algun jove que vol ésser artista, digueu-li que l'art d'enganxar papers de diari és comparable al de l'ofici d'enganxar cartells, i que l'art de pintar és, com a cosa definitiva, molt diferent d'això.

Rosenberg és un negociant que s'ha servit de Picasso com es podia servir de la Monyos. Picasso sense dit marxant, no hagués estat ric, ni hagués fet el mal que ha fet a la generació actual, on els joves prenen com a cosa definitiva això que serà passatger, perquè no està acabat.

EMILI CODINA

—ESPLENDIDO PISO PARA ALQUILAR. — Cinco habitaciones. — Sol todo el día. 70 ptas. Agua comprendida. Nueva del Teatro, 3, pral.

Compra tota classe de mobles usats així com calaixeres, armaris, llits, matalassos, fons pisos enters, també balcons, portes, finestres, bigues, etc

VENTA A PLAZOS

HASTA 24 MESES DE CRÉDITO

Lámparas. — Aparato reproductor eléctrico de discos. — Cochecitos plegables. — Cafeteras. — Neveras. — Gemelos de marina modelo militar de aviación. — Gemelos prismáticos. — Cubiertos plateados. — Estufas. — Alfombras. — Cesta para excursiones, para dos o seis personas, 39 piezas de aluminio puro. — Baterías de cocina aluminio sin bordes. — Baterías de cocina aluminio puro esmaltado al fuego color coral. — Bicicletas. — Máquinas fotográficas. — Escopetas de caza. — Vajillas porcelana extrafina de Baviera. — Juegos de te japonés. — Cristalería de Bohemia lujosamente tallada. — Trajes para caballeros y niños, género a elegir, a medida y con pruebas.

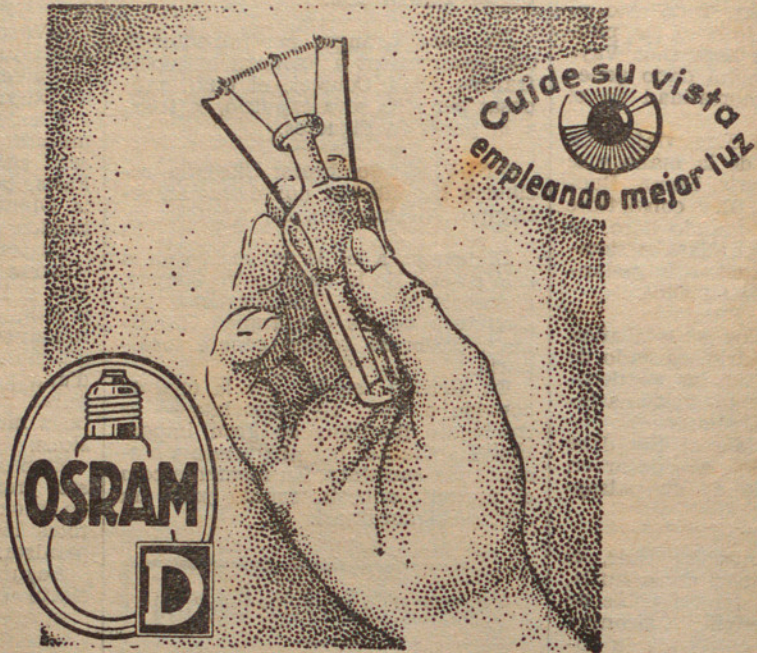
Les Visitará dentro y fuera de la ca-

pital con muestras y todo detalle, por otro representante para esta comarca escribiendo al apartado, número 24 de Girona.

—ES VEN Renault 8 HP, Sedan, cuatro portes, a tota prova. — Efectuacions a Garatge Modern. — Plaça del Carril, Girona.

—ES NECESSITA minyona per servir. Guanyarà bon sou. — Plaça Eugènia 18.

—BONA OCASIO: Per haver-se absentat el seu propietari, es ven taller complet de maquinària d'oficina mòbils, amb el seu torn de dos arbres. — Adreçar-se al Garatge Calvet de Figueres, on podrà examinar dita maquinària.

Luz efectiva en decalúmenes

juntamente con la potencia en vatios de consumo, es lo que define el valor útil de la lámpara eléctrica de un promedio de 1000 horas: Cuantos menos vatios consumidos por cada Decalumen de luz, tanto mejor la lámpara y tanto más barato el alumbrado. Pida por eso en adelante lámparas

OSRAM-D

con indicación de su luz en Decalúmenes y garantía de consumo exacto en vatios a su voltaje de régimen.

CONSULTORI MÈDIC-QUIRÚRGIC

- DE -

ELISSEU JUBERT ; JOAQUIM JUBERT

(malalties de les criatures, (malalties de la pell. - cirurgia infantil). - cirur-
medicina interna). - gica dels ossos i articulacions. - fractures).

GABINET DE RAIGS X. — Raigs X transportables a domicili.

Plaça de la República, 7 prals. - Telèfon, 205

GIRONA

CARBONS

La vostra calefacció i cuina us donaran millor rendiment amb carbons de la casa

Julia Pallarés

Abans Bertran i Cia.

LA MÉS ANTIGA DE GIRONA

ANTRACITA, NOLIS DE GALES, COK etc.

Magatzem: LA RODONA - Tel. 352 — GIRONA

Per encàrrecs: EXIMENIS, 8 porteria (Ave Maria)

R. ORTEGA Y FRIAS

La Casa de Tócame-Roque

(Con autorización de la Editorial Castro, S. A., Carabanchel Bajo, Madrid)

CAPITULO XIX

DON ALFONSO DE MENESES

Tiempo es ya conocernos los antecedentes de Jacinto, pues de otro modo no podríamos apreciar con exactitud su situación, ni siquiera sus condiciones morales, ni tampoco sería posible que el lector comprendiese bien los sucesos que tenemos que referir.

Don Fernando de Meneses, mayoralzo muy rico y de muy noble familia, tuvo dos hijos, don Pedro y don Alfonso, cuya diferencia de edad no era más que de un año. El mayor debía heredar toda la fortuna del padre, y el menor no tenía esperanzas de otras riquezas que la pensión mezquina que para alimentos le diese su hermano, y lo que la generosidad dudosa de éste quisiera añadir en un caso de apuro, es decir, si no una limosna, poco menos, lo cual hería su orgullo, porque le parecía humillante recibir nada

que se le diese como por compasión, teniendo que pagarlo con respetos y consideraciones que se avenían mal con su carácter.

Nada re risueño tenía su porvenir, como no lo era el de ningún segundón en aquellos tiempos y por eso se veía que, para disfrutar de alguna independencia y de algún desahogo, los segundones buscaban un empleo, o seguían la carrera de las armas, trabajando con el ardor de los que nada poseen ni esperan del mundo, como no sea lo que ganan con su inteligencia, su laboriosidad y sus sacrificios.

El mayorazgo era siempre un caballero muy puesto en sus puntos, muy celoso en su honor, muy envanecido con su nombre; pero ignorante, perezoso, holgazán, con excepciones raras, porque no lo habían enseñado a trabajar ni tenía para qué tomarse semejante molestia, y aunque estuviese dotado de mucho talento, para nada le servía, puesto que no lo empleaba. El segundón, contrariado siempre, ocupando el último lugar en el seno de su propia familia, sin haber escuchado nunca una adulación de los extraños, sin bienes ni esperanzas, si quería re-

presentar algo en el mundo, tenía que cultivar su inteligencia, que trabajar como trabajan los pobres, y acababa por ser un hombre más o menos ilustrado y útil para sí y para los demás.

Don Alfonso no tenía soberbia, ni vanidad, ni siquiera ambición de riquezas; pero sí tenía muy arraigado en el alma el sentimiento de la dignidad, y por consiguiente no era posible que aceptase un papel que creía lo humillaba.

Su madre, que fué un modelo de virtudes, demostró tanta ternura por su hijo Alfonso, que hasta cierto punto le compensó la desgracia de haber nacido un año después que su hermano; pero la buena señora murió cuando el niño no tenía más que doce años, dejándolo en una soledad tristísima, la peor de las soledades, en medio del bullicio del mundo.

Don Fernando, severo hasta la exageración, reservado y frío, no pudo suplir a su esposa, ni pensó en hacerlo, y el pobre niño se convenció de que le era forzoso devorar silenciosamente sus amarguras, pues no había quien lo comprendiese, ni quien lo escuchase con interés.

Estas circunstancias lo obligaron a reflexionar con más detenimiento del que a su edad convenía, resultando que don años después fuese un niño tan juicioso como un hombre.

Dios había querido concederle una gran inteligencia, y la empleó en estudiar, haciendo rápidos progresos. Cuando cumplió diez y nueve años era, pues, un hombre instruido como pocos, y muy útil. Ya el horizonte de lo porvenir no se le presentaba ennegrecido

por las sombras de la duda: sentíase con fuerzas y valor para todo y podría realizar cualquiera empresa.

¿Qué haría?

—Volvió a meditar.

—¡A las Indias! — exclamó al fin.

Y el día que cumplió veinte años, le dijo a su padre:

—Yo no puedo vivir como vivo, porque me aburre la tranquilidad de que disfruto. Quiero moverme, viajar, hacer algo, probar fortuna.

—¿Y cómo? — preguntó don Fernando.

—Iré al Perú, cuyo virrey es vuestro amigo, y hará mucho por mí con vuestra recomendación. Para los gastos del viaje me daréis a buena cuenta de lo que algún día ha de corresponderme por alimentos, y lo demás yo lo haré con la ayuda de Dios.

También reflexionó el padre, accediendo al fin a los deseos de su hijo, y éste partió, si no con muchos recursos, con un gran caudal de esperanzas y con el propósito firme de triunfar o morir.

El viaje a las costas del Pacífico era entonces más largo y más peligroso que ahora; pero lo hizo con toda felicidad, y fué muy bien recibido por el virrey, que mostró deseos de protegerlo.

Pidió Don Alfonso que se le ocupase en algo importante y de peligro para poder dar pruebas de lo que valía y tener ocasión de realizar su fortuna, y para complacerlo y a pesar de sus pocos años, se le confió la misión delicada de recorrer algunas poblaciones del interior e inspeccionar la conducta de ciertas autoridades subalternas, averiguando lo que hubiese de verdad

en las quejas continuas de algunos pañoles y de la población indígena que ya amenazaba sublevarse si no se le daba una justa protección contra opresores.

Esto era demasiado para un joven que ni siquiera el país conocía; pero don Alfonso aceptó y partió con escolta que lo hiciese respetar.

Muy pronto empezó a descubrir a los de todas clases y se convenció que las quejas eran justas. La raza india empezaba a huir de las poblaciones para vivir en los bosques y en las montañas, y era de temer un conflicto grave, pues no faltaba gente que propusiese explotar aquella situación haciendo instrumento de sus ambiciones a las víctimas desesperadas.

Amenazaron a don Alfonso, creyendo que se acorbararía, pero vieron que el joven tenía sobrado valor. Intentaron seducirlo con promesas, tampoco adelantaron nada. Hacía justicia con rigor, y empezó a ser odiado.

—Retroceded si no queréis perder el país — le dijo un anciano muy condecorado. — El remedio no es posible, pero que el mal se encuentra en las montañas, y sobre todo, después que hay trabajado mucho y hayais arrojado mil peligros, os mirarán con desdén los mismos que ahora os mandan trabajar. Cuando no queda otro recurso, es gente apelo al oro, que gasta a manos llenas, porque le sobra, la cabeza corrompe, y le que ha sido justo y vero se ve acusado y perseguido.

—Os doy gracias por el consejo — respondió don Alfonso —; pero cumpliré mi deber.